BURIAAD-MONGOL RESPYYBLIKIIN ARBANGURBADAKI ŻILIIN OI BA MANDAG!

5 MƏNGƏ. GAZAR BYRIIN TAARINAR NEGEDEGTII!

BURIAAD-MONGOLIIN NEN

36 onii IJYYLIIIN 12-iin ƏDƏR
№ 158 (1891)
ULAAN-YDE ✱ 13-daki ŻILEE GARNA.

BK (b) Paartiiin Buriaad-Mongoliin Moziin Komiteed, BMASSR-iin Təbiin Gyicedkeke komiteed ba Burprofsoveediin zygees gardag kolkooziin ədər byriiin sonin

REDAAGƏ
Kariuucalgata
Kariuucalgata
Kədəə azaliin

FOONUUD:
iin . . . . . 3—44
. . . . . 3—23
. . . . . .

BURIAAD-MONGOL RESPYYBLIKEJEE OORDENTO BOLGOKIIN TƏ TEMECEJAA!

ILALTA JIKETEI OI

aad -Mongol Avtanoomi-
aliis soveed Respyybli-
gtosonoos koişo 13 zil
. Manai Buriaad-Mongo-
ilça arad zonuud bol res-
tiingee 13 ziliin oigi aguu
ykete ilaltanuudtaigaar

iad-Mongol oron ton ta-
igyi ondoo boloo. Urda
erdem sojol ygei, eko-
iin talaar jike kozomdo-
orson, zize butarkai nyy-
lta ba u'aster.in talaar
elgyi, kaanta karkis
melzelgə doro baisan
— komuniis paarti, so-
isag ba araduudiin uda-
inag bagşa-aguu jike
açaar soveed sojuuziin
tyryy zergiin araduu-
geni bolson bainabdi.
respyyblikede azayi-
baiguulagdaza, indyyst-
kereg nelieed urigşaa
baina. Ilangajaa syy-
3 ziliin niuurta keden
zavood faavzguud-para-
gpon barika zavood
n, mikanii kombinaa-
iliin zavood geke me-
barigdaba.
ə azaliigi socialiis josoor
eke jabadal byri gaikam-
e amzaltanuudtaigaar by-
manai orondo kol-
lguulalta gyiced ilaba.
liimnai 82 %-ni kol-
. 32 MTS-dtei, 1000
tartai keden arbaad
ttaibolzo,tariaaniim
-ni socialiis seeg-
imnai kegzelte
zaar debzeze-
olon bolzo
ence
ieer

bolzo baina

Sojol bolbosoroliin baiguulalta deere ugaa jike ilaltanuud tuilagdaba. Ene jabaza baigaa 1936 on soo ekin surguulinuud 611 bolzo, tedenii dunda 54,009 garan ykibyyd suraza baina, 100 garan dunda ba gyiced bişe dunda surguulinuudiimnai dergede 35,186 zaluuçuud surana. Gadana 3 deede surguulinuud, keden teeknikymyyd ba bişe surguulinuud bii bolzoi. Biçeg yseg medekegyi jabadal amzaltaigaar usadkagdaza, byke azalçadiimnai 80 garan kubini biçeg yseg medeke boloo. Sojolkylityyriin bişe olon salbarinuudiin talaar tuilagdasan amzaltanuudiigi tooloodç jaakab

Leenin-Staalinii yndesenii poliitikiigi zebeer bejelyylsenii yreer manai respyyblike dotor yndesen-buriaad kaadranuud azal bykenii salbarinund deere ton olon bolоo, Kədəlmeriçən-tariaaçadiin zaluuçuudiin dundaas keden zuugaad, mingaad şine specialiistanuud beledkegdee. Gadana koto kədəə toskonuudta burjacar jabaza baigaa socialiis baiguulaltiin praaktika, socialiis meriicəə ba udaarnigçalgiigi ergeer kegzyylsenii açaar azalçan arad kolkoozniguudiin dundaas urgaza garsan şine kaadranuud, azaliin geroinuuud nelieed olon bolzo, tedenii tyryy erkimyydni ene jabaza baigaa 1936 onii torşodo paarti ba zasagiin gazaraas soveed sojuuziin deede kaira şagnal-oor denuudiigi absan baina. Mənəə manai respyyblikede 80 Oordenton kədəlmerileze baina.

Respyyblikiimnai 13 ziliin oin sain ədərləlgə kadaa ton ike tyykete uçaral faaktanuu daar bajan stakaanovtanii yjetei tokiooldobo. Ene ziliin janvaari soo manai Buriaad-Mongoliin tyryy kynyydiin deligaaca Moskvaada oçozo, paarti, zasagiin gazariin kətəlbərilədçəd ba araduudiin udaridagça nəkər Staalintai uulzaza, kədəlmeriəə ton sainda tooluulza, soveed sojuuziin deede kaira oordenuudiigi abça, Buriaad-Mongol zonii tyykede şine altan kuudasa neeze jiresen baina. Gadana mənəə manai soveed orondo socialiis baiguulalta gyiced ilaza, angigyi socialiis bəlgəmiin baiguulagdasanii yndeseer kuuşan Konstituucaa ondoo bolgozo, şine byri delgerengii demokraditai, Konstituuca abka geze nəkər Staalinii yyskelgeer şine Konstituuciin projeekta garaad azalçadiin dunda ergeer kelcegdeze baina.

Odoo Buriaad-Mongol ulasiin urda baisan zorilgonuud gebel respyyblikiingee aradiin azakuigi byri deeşedkeke Buriaad oronoo soveed sojuuziin Zyyn Kiledeki təgdərşəgyi kerem bolgoko ba respyyblikejee oordento bolgokiin tələə bolşəviigçəlon temeceke kereg bolno.

Oordento respyyblikiin tələə temeceke kereg amar kereg bişe. Tiimiin tula bidener bykii kədəlmeriəə bolşoviig josoor emkidkeze, ene jabagça 1936 onii prograamiigi urgaca kuriaalga, ulasiin urdaki ujalganuud, mal azaliigi byri tyrgeer kegzeeke geke metiin gol çukala yyrgenyydiigi socialiis meriicəə ba stakaanovtanii kədələəniigi ergeer delgeryylze, dyyrgekiin keregte byke kycee elsyylke josotoi bolnobdi.

TYRYY KOLKOOZNIGUUDII KURAL IJYYLIIIN 10-nii ƏR

Doodo Ongostoin garnizoonii Ulaan ceregçyydiin klyyb, gazaa dosoogyi eldeb loozonguud ba udaridagçadiin zuraguudaar gojoogdoson baiba.

Ene yjede Buriaad-Mongol ulasiin yndesenii morito briigaadiin kazaarmaas respyyblikiin tyryy kolkoozniguud tus aimag aimagaaraa bəlegyyd bolzo, subarildan negen zigdeken geşkelen jabaze, ulaan ceregçyydiin garnizoonii klyybiin gazaa jireze zogsood, jaaralgyiken subarin orbo.

Udalgyi klyybiin zaal 1400 garan erkim kolkoozniguudaar dyyreze, tede aimag bykenees jiresen delegaaduud əəsəd əəsə diingəə kelen deere mən əəsə diingəə ajalgaar eldeb sonin saikanuud duunuudiigi duulaldaza, kizaarlaçagyi kəkiyy cengelig baidaltai soveed oronii kəbyyd əəsədiingəə eke oronooroo omogorkon baiba.

Ydeşiin 7 cagiin yjede klyybiin sceeniin kyşege neegdeze udalgyi sceene deere nəkər **Raazumov**, **Jerbaanov**, **Daniilov**, **Markiizov** garakati kamta zaal soo suusan olon təmən kolkoozniguud aliga taşalgaar ugtaza kylieebe.

Syyleereni BK (b) Paartiiin Buriaad-Mongoliin Moziin komiteediin oordento sekretaar nəkər **M. N. Jerbaanov** ekilze ygekelbe.

Manai ene kural bol, Buriaad Mongol respyyblikiin socialiis baiguulaltiin bykii froonto deere neelieed jikekenyyd ilalta amzaltanuudiigi tuilaza baisan yjede geze medeke josotoi

Zygeer ene ilaltanuudiigi bide tuilakadaa BK (b) Paartiiin Təbiin Komiteediin ba tereeniigi udaridagça delekeidekinii tagşa nəkər **Staalinii** bolon Paartiiin Kizaariin Komiteed, tereeniigi tolgoilogço Staalinii inag suragça nəkər **Raazumoviin** ədər byriiin udaridalga dooro jabaza Leenin—Staalinii yndesenii poliitikiigi zebeer buulsan deerees boloo gezaa deke josotoi.

Nəkər Jerbaanov sa[illegible] kelekedee mən Buriaad-M[illegible]liin erkimyydiin Moskva[illegible]zo Kreemli soo paarti ba[illegible]giin gazariin udaridagç[illegible] uulzaza, zasagiin gazarii[illegible]de kaira oorden abasanii[illegible]ba tende abasan ujalgant[illegible]dyyrgelte bolgogdozo ba[illegible]tukai kelbe.

Saaşani, SSSR-iin şine [illegible]tituuciin tyykete proje[illegible] garsan tukai kelkedee[illegible] Konstituuciin projeegtə[illegible] socialiizmiin ilalta mən[illegible] kelketei kamta şine [illegible]tuuciin projeegtiin udka[illegible]riigi tobçoor tailbarilba.

Buriaad-Mongoliin res[illegible]kiin togtosoor 13 zil b[illegible]oin bajariin ədəriigi ə[illegible]kədəə eneenii urda y[illegible]gyi jike ilalta amzaltan[illegible]dabasan omogtoi baikan[illegible]

Tiin manai zorilgo b[illegible]pyyblikejee byke kol[illegible]dotor tyryy respyyblike[illegible]koos gadana oordento bo[illegible]koinoos təmeceke josot[illegible]

Saaşani, malazaliin b[illegible]bolbosoroliin tukai to[illegible]kon zaabarinuudiigi ke[illegible]

Ende çuglarsan, resp[illegible]dotorki ba kizaar dot[illegible]koozuudiin erkimyyd-ked bol, ene kuralaas [illegible]daa kolkooziin niitiigi [illegible]geneer emkidkeze, paa[illegible]giin ba nəkər Staalinii[illegible]rinuudiigi byrin bejely[illegible]daka beze geze naidar[illegible]ze keleed nəkər Je[illegible]ekilelgiingee ygiigi d[illegible]

Syyleereni aimag, [illegible]diin deligaaduudiin [illegible] Alairiin aimagiin „U[illegible]kai“ kolkooziin tyryy[illegible]kər Malaagsanov tus [illegible]preziidiyymde sungaka[illegible]diigi duradkaba.

[illegible]RESPYYBLIKIIN NEEGDEBE

Nerjeme aliga taşalgaar kuraliin kətəlbərilegçədtə nəkəd: **Raazumov M. O., Pakoomov Ja. Z., Myryygov, Jerbaanov M. N., Griaznoov, Kozloov I. P., Zakaarov** (kizkom komsomooliin sekretaar), **Dorziijev D. D., Dampiliin I. D., Markiizov A. A., Daniilov A. D., Pokosoojev Ja. T., Leebedev** (Burkavbrigaadiin politotdeeliin naçaalnig), **Paanin, Byraajev,** (Alair), **Şadaanov** (selenge) **Ivanoov** (Zyyn sibiiriiin karguizamii baiguulaltiin naçaalnig), **Şylynoov** (komsomooliin mozkomiin sekretaar), **Mizəd-Dorziin** (Bargazan), **Alegcandroov** (Tarbagatai), **Maragtaajev** (Bookon), **Dybiinin** (Ulaan çikoin rajoonii paartiiin 17 dugaar kuraliin neremzete kolkooz), **Oçoriin Jan zama** (P-Zabaikaalsk rajoonii „pyyti Leenin“ kolkooz), **Jegoorov S. S.** (Şagtamiin rajoon), **Oordin K. P.** (Ziiminsk rajoon), gegçed ba busadiigi kamta 87 kynyydiigi kuraliin preziidiyymde sungaba sungagdagçadiin suurijaa ezelze suusanii syyleer, kuraliin kəndətə preziidiyymde **Staalin, Moolotov, Kaganooviç, Voroşiilov, Kaliinin, Ordzonikiidze, Kocioor, Andreejev, Mikojaan, Çybaari, Żdaanov Poostoşov, Petroovskii Rydzytaak, Eike, Dimiitrov, Teelmen, Bliyyker Raazumov, Pakoomov, Jerbaanov, Griaznoov** gegçediigi bygedeeren bosozo zabsargyi aliga taşalgaar bajariigi kyrgen baiza sungaba.

Kelceke asuudalnuud ba cagiin kemzeenyydiigi batalsanii syyleer, BK(b) Paartiiin Kizaariin Komiteediin sekretaar nəkər **Raazumov** odoo ekilkejee baisan kuriaalgiin kampaaniiin zorilgonuudiin tukai aikabtar sonirkoltoi yrgen iledkel kiibe. kolkooziin erkimyyd ba ailçaduud ene iledkeliigi jike kanamzataigaar sonosbo.

Iigeed ydeşiin suudal dyyrebe.

BYRI SAINAAR KƏDƏLKƏB

Bi 1931 ondo kolkoozdo orson jum. Kolkoozdo orosonoos koişo şakuu aduuçan jabanab. Ekin aduunda orkodoo 300 tolgoi aduu bejedee tuşaaza abaa sem. Ene aduunmni mənəə—4 zil əngərəəd baikadaa 760 tolgoi bolson baina.

Aduuniigaa tələigi jikeer ykyylze yzeegyi kyn karaza baisan azaldaa—maldaa ynekeeree ezen meteer kandaza karaad azallaad baikadaa jamarç gemtel boldog ygei juuma baina şuu.

Bi 1935 ondo 114 tolgoi gyy təryylke baisan aad, negeç təl ykyyleegyi sem. Ene zilde 116 təl abka təsəbtəib. Tedeeniimni 103-ni tərəə. 13 gyydeni əşəə tərəəgyi. Tee, negeç unaga ykyyleegyi, bygediigini tobir targaar mal bolgoob.

Əəriingəə karadag ene azaldaa erkim sainaar oroldozo jabasanii tələə arteelaas 8 dakin, aimagiin gyicedkeke komiteediin preziidiymees 3 dakin şagnal abaa sem. Ede şagnalnuudiigi abka byriee minii azaliin idebki keçeel ulam byri urgana.

Kolkoozdo ynen şudarguugaar kədəlmerilləd jabakada bolboson çanga çadaltai baidal kolo bişe jum baigaa Bi 1935 ondo 700 garan azalta ədər olzo, tereendee absan talka tariaamni mənəə keden jike zamdaa. Ene zilde 390 garan azalta ədər olood jabanab.

Minii əmçədə 6 tologoi yker, 1 morin, 6 tologoi koni jamaan baina. Talka tariaagaar elbeg bəgəəd, iime toonii maltai baikadaa, nelieed jadamargyi kyn aza suukaar boloob.

Ene bol ynen şudarguu azaaar oldoson jum. Ynen şudarguu azal—çanga çadaltai baidal kojor tasarşa kolbootoi azai.

Egeel iime azaltai, egeel iime baidaltai əbəgən nasatai bolson bi bol ene kuralda jireed udaridagça nəkədəəs zaabari abça, tyryy zonii kədəlmeriiin meetodiigi zişee bolgon duulaza suukadaa, kemzeegyi bajarlaza, azaliimni ideb ki ulamaaraa badarba. Endees buçaad, byri sainaar kədəlkəb geze sanaza jabanab.

Syltimiin Nacag Dorzo—

Agiin aimagiin Cogto-Kangiliin somonii Dorzeejeviin neremzete kolkooziin erkim aduuçan.

13 ŻILIIN OIGI ILALTATAI UGTAAB

Bi Agiin aimagiin, Cogto-Kangiliin somonii **Dampiloonii** neremzete kolkooziin maliin feermiin brigadiir 1934 onoos kədəlmerilənəb. Bi ankan 774 tolgoi mal tuşaaza abaasam, tiin 2 ziliin torşo soo 1305 tolgoi maltai bolzo, malaa 169 proceent oloçoruulan kegzeegeeb. 35 onii ulasiin təsəbtiigi 110 proc. dyyrgeebdi. Ene 36 ondo 561 tolgoi mal təryylke təsəbtei aad, odoo 464 tolgoi mal təryyleed bainabdi, əşəə əə mal tərəkə. Eldeb əbəçəniigi şaltagaanaar 7 təl yreesen, tiin maliin əbəçəniigi usadkaza şadaabdi. Odoo zilde 187 tologoi mal oroondo uruulka təsəbtei baisan aad, oroonii kampaaniigi 95 proc. dyyrgeebdi. Malnai bygedə dulaan bairaar kangagdankai.

Bi əmçiingəə medelde 3 yniəetei, 2 tugaltai, 4 buruutai, 1 kaşaragtai, 1 gyytei, 2 təmeetei ba 8 konitoi bolood bainab. Manai mal azaliin brigaadada kamta 20 kyn kədəlmerilənə, tedenii 6-ni stakaanovçanar.

Batomenke Bazariin.

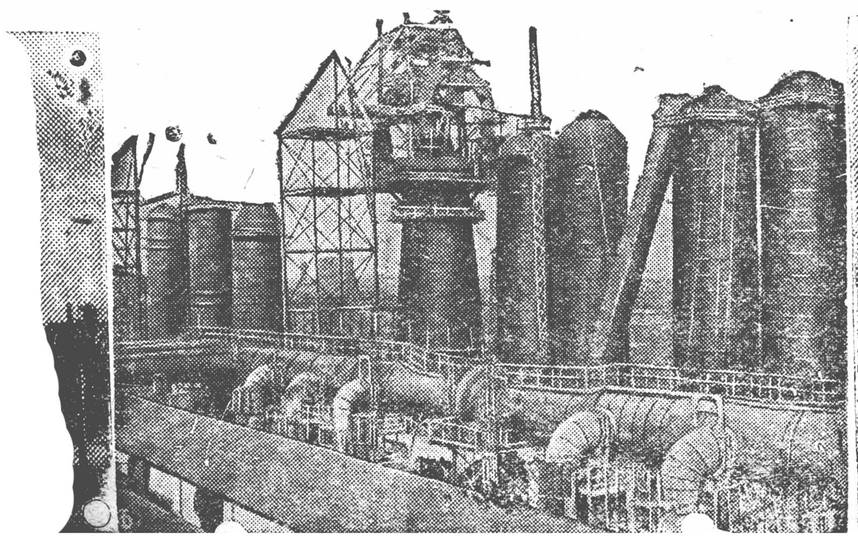

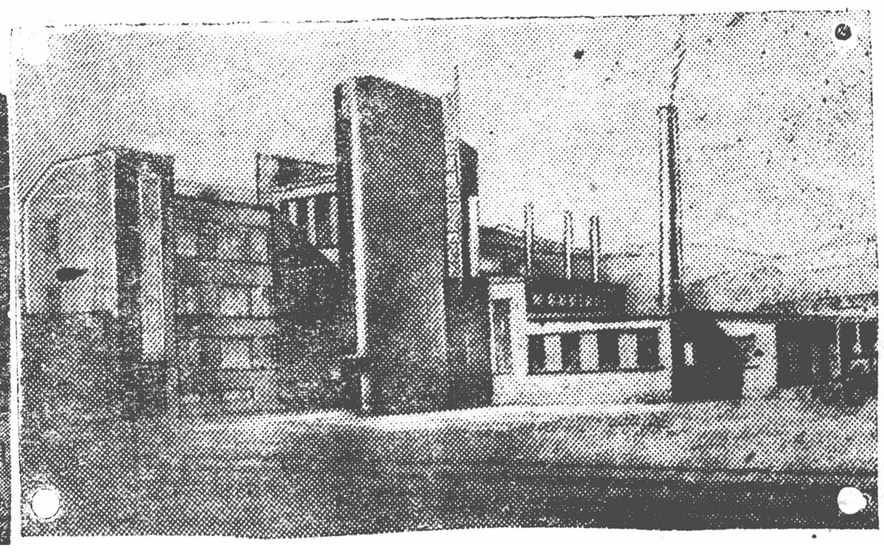

SOCIALIIZMIIG BAIGA'ATAIGAAR BAIGUULŻA, AGUU JIKE SOCIALIIS ORONII KAMAGAALGIIGI BEKIŻYYLŻ -iin ARADUUDIIN AKADYYGIIN KOLBOO BA KANI BARILDALGA MANDATUGAI!

BMASSR-iin togtosoor 13-deki ziliin oi ene sariin da gyicene. Manai soci eke oronii bykii azalçanii K tituuciin projeegtiigi kel baigaa yje soo, respyyblil nai eeriingee oigi ugtaba. jike dokymeentiigi manai pyyblikiin azalçan bol ygee keleze bolşogyi aguu jike jartai ba doriuun kekiyyg ugtazai. Konstituuciin proje tukai kelceen deere „manai a juuçgyi baisanaa, odoo ju taiç boloo-bajaskalanta bai olgosonii telee neker Staalin bajar kyrgeneb" geze PVZZ-ii kotioolno ceekiin brigadiir sta kaanovça neker Moşkoonov k lesen baina. Çelee erke olgog doson ba urgan kegzesen Buriaad-Mongoliin bykii arad bol coloto stakaanovçiin ygiigi ke leze ba sanaza baina.

Arban gurban ziliin yrgelze lel soo Buriaad-Mongol respyyb likiin azakuin ba sojol bolboso roliin kegzen urgasan baidal ni Leenin-Staalinii yndesenii po liitikiin bajar, yndese jasanii ilgaagyi adali erke ba yndesete nii uuzam çeleegi Konstituuciin projeegt soo biçegdesen zyiliin sonor barimta men.

Ene ziliin janvaari sarada bolson Buriaad-Mongoliin deligaaduud neker Staalintai uul zalga deere neker Moolotoviin keleseni:

„Buriaad-Mongol aradiin byri sajakan engersen kuuçan bai

LEENIN - STAALINII YNDESENII POLIITIKIIN BAJAR

D. D. DORŻIIJEV

Buriaad-Mongol respyyblikiin Aradiin Komissaarnariin soveediin tyryylegçe

veediin tug mandasan in baidal kojoriin koo jike kolo zai, bykeli guu nyke baina" geze a.

-Mongol arad bol ur ii ezerkeg daralalga altanii bogoolçololgo, ama beenerii mel nde baidalaas orosiin ariin idebkitei tus akasan caaşaa bykii tilaka ba yndesen so ryylke urgşatai za sen.

lże utaatai işegei ge yitiigi kalkaluulan akiin ajuul deere delçediin suurida, goliin Soveed So spyyblike togtozo to nayka ba teek guulsan tomokon yydtei boloo; pa iin zavood, mika iiin zavood, ke od ba teermiin le bykii azayiled arbaad mingan rolitariaad ke aikaas, tedeen er kubi ezelke kizeze jabasan anuud baina. ba malazaliin zer san merç yldee ud 21570 mori aagtariin paark aza kolkooziin ga baina. Ongersen aina baisanii oron iliin kuriaalgiin nbaina kedelmeri ariaaçanii azaluu entoni kolkoozdo zilde tariaanii ta oc. ba maliin tol eentiigi socialiis zelee. aguudiin niuur ondoo boloo ge kede, surguuli, kyygediin cecer lig, terelgiin baişanguud, klyy byydeer gudamzanuud çemeg dee. Kerbee revoliuuciin ur da manai aradiin 10 proc. biçeg nem medeke baisan bol odoo 74 proceentoni biçegtei boloo. Niite bygediin ujalgata sural ga jabuulagdasan ba 85600 kyn gyiced ba gyiced bişe dnn da surguulinuudta suraza baina.

Respyyblikedeki azalçan er geer amaralta kereglede bo loo. 1935 on soo gancakan niu tagiin kyroortoor (Arşaan, Go riaaçinsk, kymiisleeçebnica) 1861 kynyyd amaruulagaaa.

Kaadrnuud urgaa. Odoo res pyyblikemnai arbaad, zuugaad, teeknigyyd, aarmi olon. sojol bolbosoroliin kedelmeriçed, ar baad talaantad specialistnuud, artiistnuud, myzekaantnuud, uralagçad ba uran zokioolçod tei boloo. Odoo respyyblike soomnai 80 oordentod baikaas tedenii 78 kyniini ene zide oor den kaira absan baina.

„Buriaad-Mongoliin sojol bobosorol ulasteriin kegzeltede erkim suurinuudiin negende bagtaka, Buriaad-Mongoliin ceregiin kesegii gi ankaraka keregtei baina, ene ceregiin keseg bolbol kedelmeri çen tariaaçanii ulaan aarmida bagtadag baina geeçe. Sajakan jeredee negen Buriaad-Mongo divizoon baigaa belei. Menee bolkodo tere divizioon poolk bol son baiba, ene poolk bolbol ne ker Voroşiiloviin kelesenees ka daa erkimyydiin toondo bagtasan poolk baika Jum.

Tere poolk jireedyi sajakanaar Buriaad-Mongoiiin brigaada bolko baina." (Moolotov)

Konstituuciin projeegt soo Buriaad-Mongol respyyblike ba bişeç olon avtanoomito respyyb liikenyydiigi RSFSR-te ceke orokoor karagd san baina. Ene bol yndesenii respyyblikenyy diin azakuin ba sojol bolboso roliin aguu jikeer urgasanaas barildalgataini men ba tedeen soo manai Buriaad-Mongol res pyyblike orolcozoi.

Azakuin ba sojol bolbososo roliin baiguulaltaar tuilasan ilalta ba amzaltanuudta Buriaad-Mongol respyyblike bol Soveed zasagiin ba neker Staalinii niuuraraa ankarasanda ujalgatai baika.

Manai deligaaduudiin Kreemli soo uulzalgan deere neker Moolotov eeriingee ygede iige ze kelesen belee:

„Buriaad-Mongoliin respyyblike bolbol manai Soveed Kolboon do torki kamagiin kolo respyyblike men. Kedii tiime gesen bolboç, ene Moskvaagaas egee kolo bai dag respyyblikede Soveed zasag, manai Leeninii paarti kojoriin zy gees—Buriaad-Mongol respyyblikiin anka togtokoos abaad, ma nee kyrter kubilaşagyi sanal ta bigdan ankaragdaza, neker Staalinii zygees cag yrgelze eeriin gee ankaral jikete sanaliigi tabi za baisan geze bide keleke joso loibdi."

Buriaad-Mongoliin tyryy jaba san respyyblikenyydiin zerge de orolcoko keregte respyyblikiin şoveediin kuraliin togtoolor BMASSR-iin Zyyn Sibiir Kizaariin kubida orolcosoni egeel jike zorilgotoi tusa bo loo. BK (b) paartiiin Kizaariin komiteed, kizaariin gyicedkeke komiteedudiin ba neker Raazumoviin niuuraaraa yzyylesen tasaraltagyi bolşoviig tusala n za ba ketelberieer respyyblikemnai azakui deeree baisan amagalan bişe baidalaa 1933 ondo usadkaza, manai azal ba sojol bolbosorol bol tyryy ja basan respyyblikenyydiin zergede kyreke zamaar urigşaa dabkin ergedeze, 1936 ondo respyyblikiin deligaaduud aguu jike Staalintai uulzaka bajaskalangiin kubi-zajaa oloo.

Buriaad-Mongoldoki emkiiin komunlistnuud ba azayiledberinyyd, kedee azakui deereki paartiiin bişe bolşoviiguudiin, bolşoviigçolon kedelmerilekiigi neker Raazumov surgaa. Paartiiin Buriaad-Mongoliin moziin Komiteediin sekretaar neker Jerbaanoviin nereleseer odoo manai respyyblike kuuliiin na sa gyiceze ba şine Konstituuciin porojeegtoor RSFSR-te ceke oroko baina.

BMASSR-iin badarasan kegzelte bol Zyyn zygiin oronii kiledeki kyrşenyyd kolooni oronii azalçanda sonor temdeg bolno. Konstituuca soo yndesetenii adali erkiigi arçalaka ba yndesetenii uuzam çelee tukai zyil bol tende kycetei saişaal olko baina. Manai respyyliked tede zyilnyyd yiledberiiin keşeel ba poliitikiin idebki ergeke şine dolgin kedelbe.

Niuuca duugaar ceke sungaka erke bol doodo şatiin emkinyyd, aimagiin gyicedkeke komiteeduud, Tebiin Gyicedkeke komiteed ba Arkomsoveeduudiin urda caaşaa azalçaniigi ketelekе kedelmeriee şiidkekii josoor saizaruulka kereg tabiba. Sungalta deere ballatiroovkoor kajuulza baikagyin telee olon kedelmeriçediin bodoko keregebel sungagçadiin zakiaagi dyyrgeke, oloniiteteigee kani barildalga baiguulka, eeriin gee kedelmeride şyymzelel ba kinan şyymzeleliigi ergedekeke keregtei.

Odoo tuilasan ilaltadaa da şuuraka bolbol ton ajuultai baika bolno. Bejerkeke ba sa naagaa amarzaka jabadalnuud ilangajaa manai respyyblikiin kile deerki erke baidalda gan cakan daisanii garta t ko. Tiime tula baga ji azakuin salbarinuudta ze baigaa kedelmeriçen zorilgo bol engee kubil ke syydereer şibeeleed soveed zasagta korotoi dyydiigi cag sooni il karurulka tukai revoliu remziigi byrin kinaka men.

Ösödiingee tuskaita tuuca zokiooko—respy azalçan bol aguu jike poliitikiin kemzee al leere baina. SSSR-iin tuuciin projeegt oloni ceende tabigdasan eneende jike surguuli

Kreemlide uulzalgan mal eskeberi tariaan sojol bolbosoroliin tel cekebdi, geze manai del liin aguu jike Staalin ujalga gyicedkekiin odoo respyyblikemnai kycee gargan kedel baina.

Konstituuciin projee manai respyyblikiin a sojol bolbosoroliin jik urigşataigaar urgakii ziin erigyylge boln „aradiin ilaltanuudta zaar baikagyi, tedene muniizniin tug d oro geer urigşaa jabana" (M

(„Zyyn Sibiiriin Praavda ene ziliin ijyyni 30-nii dugaa desenees orçuulagdaba).

Ç. MITABIIN

„NIYCEGEN" GEBEE DEERE

Kolkooziin teb buucaas baruun urda zygte baisan talamai cagaan „Niycegen" geze gybeen poolida traagtariin abiaan tasaralta ygei kynkinene. Traagtariin brigaadiin staan deere kekiyytei, naadatai.

—Menee eder **Żabkandai** manai kakalgiin noormiigi 150 proc. gyicedkebe geze brigadiiriin orologçe **Banzaa Dugariin** kekiyy bajartaigaar baga zerge inieebkilen kelebe.

—Kebyyd taanar sain kedelze bainat. **Żabkandai, Kandanar** saja kyyrse dyyrgeed, tyryyçiin zilee kedelze baisan aad, jike sain kedelze baina geeçe. Tiigeed neked eglee edertee seejelkeere ovioosoo kajaza dyyrgegti geze ende baisan kolkooziin tyryy oordento nek. **Delger Gombiin** kelene.

—Ovioosoo eglee kajaza dyyrgeketdi, geze traagtariin kazuuda baisan kyder bejetei, kyren çaraitai traagtariista **Kanda Żigmediin** kelebe.

Nabtarkan sabidar mori kellesen kodoog terge deere dabçalza suusan, kolkooziin çanariigi şalgagça, 63 nasatai **Şoisoron Cerenii,** baga mised geze inieebkilen, dotoroo jike kekiyy teigeer;

—Neker, koriood zil kakalagdaagyi, kiaag nogoogoor daragdaza, morin plyygeer daag dakaa bolizo katuuzasan gazariigi traagtar maşiina urmatai gaar urbuulna. Ede kebyyd çigi gebeeniigee baruun kazuugi zagcaangyi duusakani geeçe.

Banzaa zyyn teeçce erejelde ze kariita, gebeen baruun kazuu yrgelze kakalagdaa, menee bide 400 gaa kakalaad bainabdi. Gurban konogoos bide çigi 500 tesebee dyyrgeke bainamdi gebe.

—Ene kakalsan paaraa traagtariin kyltivaatoraar zysyylleed, bornoilzo orkikodo, urmatai sain çanartai paar bolko geeçe geze tyryy **Gombiin** jarina.

* * *

Altan şara naran baruun koino baisan „Bajan" geze kadiin caana orozo ekilbe. Ydeşe bolzo baisan temdeg yzegdebe. Naranai orkotoi urildaasan mete pooli deegyyr borokon bejetei bolzomuur şubuud zergene.

Kojordoki smieeniin tragtariistanuud **Kanda Żigmediin, Żabkandai Sandanii** ba **Smoolin** gegçed, plyygee pooli deere orkizo gurbuulaa traagtarnuudaaraa kynkinyylen jabaza staandaa jirebe. Niur, garaa ugaaza ideelbe.

Amaraza baisan negedeki smieeniin traagtariist ba priceebçig kebyyd, traagtariin jireketei adali, eesed eesediingee jabadag traagtaraa arçaza, tosodozo ekilbe. Żarim negen motooriin kapood neeze kaartir sooni avtool toso goozuulna. Kerosiinain baag neeze men kerosiin jyylene. Traagtarnuudaa gyiced bolgozo, syniiin kakalalgada garba.

Edeenii syyleer komsoorga **Banzaa** buşuu bodood, vagooçig soogoos komsomooliin X kural deere nek. **Koosariviin** kiisen iledkeltei gazeed acarza.

—Żai neked poliitikiin çaas engergejaa! eegder yzesenees koişoni yrgelzelke boloobdi gebe.

Komsomoolçuud bygede suglarza, jike kekiyytei bajartaigaar, beje bejees eldeb asuudalnuudiig suralcaza gynzegiigeer tanilcakiigi kyn byken doro doroo oroldono. Poliitikiin keçeel dyyrgeze bygede untarijaa zasaza kebtebe.

* * *

Negete eglegyyr çanariigi şalgagça **Şoisoron** zaabgai ebegen „Niycegen" gybeenii oroido garça jabkadaa, koişoo ere jeldeze karaad,—neker Kariiç ene gurban goliin noogooron karagdagça, uuzam tala daidiigi zeb mere maşiniin kyceer edelkedee, manai kolkooz diigi MTS-iin direegt prikaazaar mengen egesen ba azalta ed proceent nemelte kii

„Niycegen" geze n beegi, kyçe jiketei tr urbuulza, urmatai sa tai socialiis şine ta mai bolgosondoo „ki ziin geşyyd bygede kekiyytei.

Aguu jike Staalin oiriin 3-4 zilde 7-8 pyyd tariaa urguulza sen zakiaa gyicedkek da suuri tabiaabdi ge ziin tyryy GOMBIIN

„Kim" kolkooziin riin brigaadiin bodot baidaliigi ene bogoni geer dyyrgejaa.

Agu jike Staalin

Erkim tragtariistanuud **kanda Żigmediin, Żabkandai Sandanii, Smoolin,** brigadiir **Koriitov,** orologçe **Banzaa Dugariin** geeçe

KOLKOOZIIN SUURINII COLOTO KYNYYD—EREGTEI BA EMEGTEI TRAGTARIISTNUUD, BRIGADIIRNUUD, ZVINOOGI DAAGÇAD, KOLKOOZIIN EREGTEI BA EMEGTEI TYRYYLEGÇEDTEI OMBAINAÇAD MANDATUGAI!

ASSR-iin KƏDƏƏ AZAKUIN KƏGZƏLTƏ

ondo Buriaadmongol res-
iin ekin emkidkegdeke
oroi kamta 851 tolgoi
12 kolkoozuud emkidkeg-
ykii kədəə azaltanii (ər-
ni) zəbkən 0,2 proceen-
lkooziin azaltai bolson

ed zasag ba komuniis
iig) paartiiin təb komi-
aduudiin aguu jike uda-
nəkər **Staalinii** manai
mongol respyyblikede
ankaralaa ədər bykende
baisanii açaar, arban gur-
əngərəəd baikada kə-
ıkuin talaar nelieedgyi
ılta tuilagdasan baina.
ıudaliin talaar zarim ke-
mtanuudiigi ton tobço-
karuulkada; Buriaadmon-
pyyblikede 1042 kolkoo-
nkidkegdesen juu, kə-
ıltanii 87,2 proceentoni
iin azaltai boloo. Ede
uudiin feermenyydte
tolgoi mal baina. Enee-
dana, kolkoozniguudiin
medelde 334002 tolgoi
nal əskəbərilegdəə.
admongol respyyblikiin
bolood baikada 1056
ai, 20 kombainatai, 153
iinatai 32 MTS-nuud em-
eze, kolkooziin azakuigi
josoor kəgzəən beki-
abadalda gaikamşag jike
ilaltanuudiigi tuilaza baisani ken bykende ile baina şuu.

Manai respyyblikiin olonki aimaguud maliin azal erkiledeg baibaç, tereenii kazuugaar tariaan azaliigi erkilelceze, tarilgiin talamaigi zil jireke byri yrgedkedeg azai. 1923 ondo onisoto maşiinanuudiin teeknikiigi medeke buriaad zon ygei şakuu baisan baibal, odoo bolkodo avtomaşiina, traagtar, kombaina bolood bişe maşiiniin teeknikiigi şudalsan keden zuugaad otriaaduud sovkooz, MTS ba kolkoozuudiin aza yiledberi deegyyr kədəlmərilə baina.

Kədəə azakuin talaar ene amzaltanuudiigi tuilasan kereg bol manai respyyblikiin Soveediin ba paartiiin emkinyydiin kədəlmərləə ton zybeer tabiza çadasanii aça yre geze temdeglegdeke josotoi.

Gebeç, Buriaadmongoliin ərgən niite azalçad bol ene amzaltanuudtaa sanaagaa amarçaka bişe, respyyblikiin togtosoor 14 dygeer ziliin oigi byri jike ilalta ba kəgzəltətəigəər ugtakiin tələə bykii kədəlmərinyydiingəə salbari deegyyr stakaanovtanii kədəlmərləə meetodiigi byri ərgənəər delgeryylke çukala baina.

B. ŻABIIN.

AIMAG DOTOROO TYRYY KOLKOOZ

Zide. Өşөөtiin somonii **„Ulaan Өşөөtei“** geze kolzooz (tyryyni) **A. A. Apkaanov**) bol mal azaliin ba tariaan azaliiin talaar aimag dotoroo tyryy zergede oroson, jikeken amzaltatai kolkooz bolno.

Mal azaliin talaar

1937-onii janvaari 1 de 5220 tolgoi maltai bolko gesen təsəbtəi baigaa. Tiin 36-onii maliin təl abalgiigi erkimeər əngərgəkə geze, mal azalaa 15 gazar ta tasalan, təl abalgiigi sain ən gərgəzə kamta 1421 tolgoi təl mal bolgozo odoo ijuuli 1 de kamta 5250 tolgoi maltai bolson ba ziliingee təsəbiigi ylyyb çelen dyyrgeed baina. Tus kolkooz ene zilde negeç təliin garzagyi. Maliin brigaadanuudta kamta 27 stakaanovçinartai. Gadana morinii tavaariin pleemennoi feermetei, tus feermedee 36-onii janvaari 1 de kamta 650 tolgoi aduutai baisan, tereenees ene zilde 240 tolgoi gyy tyryylke təsəbtəi baisan aad, odoo 108 gyy tyryylee tereeneeseni 12 tolgoi unagadani ton ceber çusanii ba yldegçeni bygedeeree kolimog çusanii, mən ceber çusanii (orloov yyleriin) 6 azargatai, saizaruulagdasan niutagiin ylteriin 8 azargatai ba 45 tolgoi orloov yyleriin gyytei bolson baina. Ene zilde 278 tolgoi gyy oroondo oruulka təsəbtəi aad, 220 tolgoi gyy oroondo oruulsan. Aduunii feermede kədəlmərilə baigaa 26 kynii 10-ni stakaanovçanar. Өngərəgçə zilde 250 tolgoi aduugaa tipovoi dulaan bairaar kangasan, mənəə zilde 100 tolgoi aduunii baika nege tipovoi dulaan bairа bariza barılgadaa tusagaar brigaada tomilon gargaza, barilgiin kədəlmərləə bolzo baina.

Tariaan azaliin talaar

Ene zilde 743 gaa oroosoto tarilga tarika təsəbtəi baisan aad, 9 kədəlmərləə ədər soo 770 gaa tarilga kiize, təsəbəə ylyybçelen dyyrgesen, 25 gaa ogoroodiin tarilga tarika baisan aad, 37 gaa ogoroodiin tarilga tariza, mən təsəbəə ylyylee. Ene zilde tarigdasan tariaani çanariin talaar əngərəgçə ziliinkiees ylyy sain. Ene zilde 360 gaa paar kakalka təsəbtəi ba tereeneeseni 240 gaa paariigi MTS kakalka doogovortoi baisan. MTS-ni doogovoroo dyyrgeze çadaagyi, zəbkən 30 gaa paar kakalsan baina. Çanadaki bykii təsəbəə əəsədiingəə unaagaar 100 proc. dyyrgeze, əşəə ylyybçelen 10 gaa paar kakalsan baina. Tariligiin ba paariin kədəlmərləə ədəriingəə noormiigi 150-200 proc. kododoo dyyrgeze jabasan 25 erkim stakaanovçanartai, mənəə zilde 130 gaa tariaanii burtag əbəsə tyyke baisan, odoo bykii tariaanii urgasan burtag əbəsiigi tyyze cəm dyyrgesen baina.

Ene ziliin əbəsə kuriaalgada 4 brigaada emkidkeze tedendee 10 kosiilko, 8 tarmuur maşiina beledkeke təsəbtəi baisan aad, təsəbiin josoor bygediigi zapaastaigaar beledkeze dyyrgeed, əbəseniigəə kədəlmərləə əglə ədərəəs orko geze baina.

Kolkooz deereni 186 kyn yseg nom medekegyi baisan, tedeniigi yseg nomdo surgaka geze kolkooziin bykii brigaada deere jike nasatanii surguuli neeze bygediigini yseg nomdo surgaza baina. Stakaanovça kolkoozniguudiin 25 gerte radioo toskol baiguulagdasan, kolkooz deeree unşalgiin baişantai, nege jike klyybtei. Klyyb ba unşalgiin baişanda kododoo sonin biçeg unşalga, naadan zugaa bolzo baidag.

Kolkoozniguudoni bolboson çanga baidaltai bolzo baina. Zişeelbel, morinii tavaariin feermiin erkim stakaanovça **Buda Dondogiin** gedeg əmçədəə 5 tugaltai ynieetei. 1 gyytei 5 konitoi bolson, ger dotorkini ceber saikan ynekeeree bolboson baidalda orozo baisan nəkər baina. Malgyi kolkoozniguud baikagyi, bygedeeree maltai bolson.

Kolkooziin tyryy nək. **Apkaanov** bol 28 onoos kolkooziin tyryy jabasan, kolkooziin azal kədəlmərləə dyrşeltei, kolkooziin aimag dotoroo tyryy zergede gargaza çadasan, ynekeeree stakaanovça nəkər bolno. Kolkoozoo sainaar udaridaza jabasanii tula respyyblikiin tyryy kolkoozniguudiin kuralda suuka erketei deligaad bolson baina.

„Ulaan Өşөөtei“ geze kolkooziin bykii kolkoozniguud bol ene amzaltaa ulam bekizyylen kəgzəəkiin tələə, byri jikeer temeceke josotoi.

C. DANSARANII.

SOJOL KYLITYYRIIN TALAAR MANAI LTANUUD

Byke socialiis baiguu
tasaraşagyi nege salaa
yndesen sojol kylityyri
guulaltiin talaar abaad
manai Buriaad-Mongol r
like bol 13 zil dotor y
gyi jike gyicedkeltei bai
gyicedkel bol imagta
riiin socialiis revoliuca
ti ba zasagiin gazar bol
diin aguu jike udaridag
şa nək. Staalinii ədər
tuslamziin aça mən.

Yndesen kylityyriin
tiin talaar manai ene 13
tor tuilasan gyicedkel
şoviig teempede kedii
bideneriigi əəsədiimnai
maar baina. Sojol kyli
kəgzəltiigi tobçolon
ene jeriin kəgzəltə bişe
kui munkagiin dalaiga
təmeniigi ojuun erdem
ka gegeereliin dalaida
kyrçesentei adali baina

Urda kaanta zasagiin
cagta Buriaadiin sojol
jamar baisanii bygeded
kei tula olon juu biçek
riaad aradiigi kyçeer o
goko, kerees zyylgeke
şazanii delgeryylze,
mederel ygei bolgon ba
ka,mun karuulka eneenii
juub gekede, buriaad zon
goi toolon şakam biçeg
ygii ton bydyylig karar
cyy berke baisan belei.

Ene 13 zil dotor Buriagoliin yndesen sojoliin
niigi gerçelke barimtan
yzyylbel zokino.

Aradiin gegeereliin
abaad yzebel: odoo 1936
ekin surguulinuud 611
ba tereende 54009 ba
suraza baina. Mən gyi
gyiced bişe dunda su
nuud kamta 103 bolson
reende kamta 35186 ky
na. Mən eneentei kam
nəə 3 deede surguulinuu
den olon teeknikmyyd,
guud bolon bişe bişe olon jan
ziin surguulinuud bii bolson
baina.

Yseg biçegte surgaka kədəl
mərləə talaar nelieed ilaltatai
bainabdi. Odoo biçeg medeke
zonii too 80 garan proceent bo
loo. Mənəə manai respyyblike
dotor 113 klyyb. 221 unşalgiin
baişanguud, 19 socialiis sojo
liin baişanguud, 541 ulaan bu
languud bii bolson baina.

Eneenii kazuugaar, manai proletaar kaadranuud ton jikeer urgakiin kamta, azakuin sojol kylityyriin kaadrnuudmnai ulam jikeer urgaza jabana. Manai respyyblikiin togtosonoos ene kyrter keden mingan, keden zuun kynyyd Soveed Kolboonii jike jike kotonuudta, ilangajaa Moskvaa Leeningraad kojorto jabaza deede surguulinuudiigi dyyrgesen baina. Revoliuucaas urda Buriaad-Mongol arad, inzeneer, teeknig erdemtei bolson kyn geze negeç baigaagyi. Kojorkon doogtortoi, edii olon 10 aad, bagşanartai baisan jum. Mənəə kadaa keden olon buriaad inzeneertei boloobdi. Sojol bolbosoroliin azalda jabka kaadranuud jike olon bolzo jabana. Urdani negeç artiist, negeç myyzekeçe, negeç zokioolço, uran zuraaça geze baigaa gyi, Mənəə bidener bilegtei gegçiin keden olon bolboson specialiistnuudtai, artiistnuudtai, myyzekeçedtei, uran zuragçadtai, zokioolçodtoi boloobdi.

Odoo manai respyyblike bol azakuin ba sojol kylityyriin gee talaar soveed kolbootiin tyryy respyyblikenyydiin zergede orozo çadasan baina.

Tiimees bidener bol əşəə jike ilalta tuilaza respyyblikee oordento respyybleke bolgokiin tələə temeceke ba bidener dam zaggyi ilakabdi!

JƏM CERENII.

KAANOVTAN OLOŞOROZO BAINA

kolkooz aimag doto-
ıg sain jabaza baina.
kolkooziin azal deere
ovtanii kədəlmərləə
delgereze, stakaanov-
oloşoroo. Bide kol-
ere 53 erkim sain sta-
antaibdi. Zişeeleed kə-
: **Gombiin Cerenzab** geg
niee karadag aad, te-
bygediigini təryylze,
byrin byten mal
absan ba karaza
malaa erkim sainaar
baina. Mən **Żalcanii**
gegçe 70 kəni karaza
gee təliigi sainaar abaa.
iaan azaliin stakaanov
nii Radna gegçe ene ka
arilgada plyygçen ja-
eriin 5 gaa kakalaka
oi aad, 7 gaa yrgelze
ag baigaa. Nək. **Radna**
bol odoo yjede busaç
oride jabakadaa azaliin
ormiigi 170% kyrter
leg baina. Iime erkim
ovtan oloşorozo, azaliin
ba emkidkeliin saizar
erees, manai kolkooz bol bykii azalaa kangaltatai əngərgəzə çadaabdi.

MALAŻALIINGAA TALAAR kele bel, manai kolkooz bol 1936 onii janvaari negende 543 ykertei, 370 aduutai, 843 konitoi, 1066 jamaatai, 16 gakaitai bujuu kamtadaa 2838 tolgoi maltai baisan aad, mənəə 1936 onii ijuuli negende 668 ykertei, 459 aduutai, 1174 konitoi, 1493 jamaatai, 52 gakaitai bujuu kamtadaa 3846 tolgoi maltai bolood bainabdi. Ene zilde təl barag sainaar mal bolgozo abaa semdi. Oroonii kampaani mən kangaltatai jabaza baina.

GAZAR TARIAALANGIIN TALAAR karakada, bide ene zilde 210 gaa eldeb tərəliin tarilga, 6,5 gaa ogoroodiin kylityyriigi bogonikon bolzor dotor erkim sain çanartaigaar tariza dyyrgesen aad, mənəə burtag əbəsiigini tyyze, ceberleze bainabdi. Ene zilde 190 gaa paar kakalaka təsəbtəi aad, zuun kubi dyyrgee semdi.

SOJOL BOLBOSOROLIIN TALAAR, manai kolkooz deere klyyb biibəgəəd, dotoroo radioo tabisan ulaan bulan emkidkesen bainabdi. Manai kolkoozniguudiin 87 proceentoni biçeg gyiced medeke boloo. Tiin yseg biçeg medekegyi yldesen kolkoozniguudiigi yseg biçegte surgakiin tula, jike nasatanii surguulinuud jabuulagdaza baina.

Manai Voroşiilov kolkooz bol iime azal kədəlmərləə byteeze, tyryy kolkoozniguudiin kuralıigi ugtaba. Manai caaçanki zorilgo juub gekede, kolkooziingoo azakuin bykii salbari deere stakaanovtanii kədəlmərləə meetodiigi ulamaaraa delgeryylen, byri jike amzaltanuudiigi tuilakiin tələə temeceke kereg bolno.

BADMIIN

(Ulaan-Ononii aimagiin Voroşiiloviin neremzete kolkooziin oordento tyryy.)

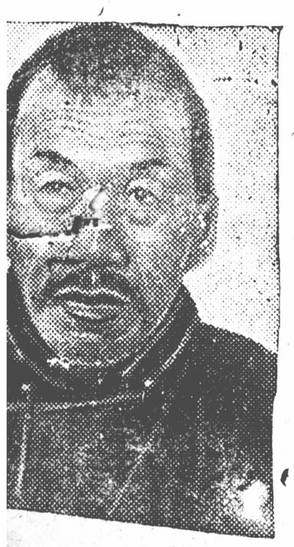

**likiin tyryy kolkoozni-
ralda tynkenii aimagiin
n neremzete kolkoo-
deligaad, oordento
GAŞUUNOV.**

URAN ZURAGIIN FROONTOOS

Manai Buriaad-Mongol res
pyyblikiin uran zuragça odoo
zilde aikabtar jike kədəlmərləə
kiine. Ziliin dyyreter aba ga
ran zuragçad kədəə rajonuud
ta komandiroovkada ga ça kol
kooz, sovkooziin baidal, kədəə
azakuin kədəlmərləə jabaca
ba udaarnig-stakaanovtanii for
treeduudiigi zuraza jirene.
Eneeniigi əngərgəkiin ula za
sagiin gazariin zygees zəəriiin
tusalamza əgtəzəi. Syyleereni
komandiroovkada jabakadaa zu
rasan zuraguudiigi karuulsan
toocooto viistavka bolko baina.
Ogtiaabri sara bagaar Ulaan-
Yde, Irkyy ba Moskvaa koto
nuudta manai buriaadiin zu
ragçadiin kartiiniin viistavka
bolko baina.

Buriaad-Mongoliin aradiin zu
ragça Leeninii oordento nək.
Sampiloon gegçe juu kiize bai
nab? Gebel, oordento nəkəd:
M. N. Jerbaanov, D. D. Dorziijev, Atioonov, Erdeniiin, Divaanov gegçediin fortreeduudiigi zura
ka baina. Odoo nək. **Divaano
viin** fortreed belen bolzoi. **M. N.
Jerbaanov, D. D. Dorziijeviin** for
treeduudiigi Moskvaagiin viis
tavka kyrter belen bolgoko
baina.

Paarti ba zasagiin gazariin
kətəlbərilegçədtəi uulzasan uul
zalga deere nək. **Staalinda** raa
porta bariuulza baisaniigi ka
ruulsan zuragiigi ekileed bai
na. Mən nək. **Sampiloon** bol kə
dəə rajoon komandiroovkada
garka baina.

YSEG BIÇEGTE SURAŻA BAINA

Zide Zidiin paartiiin aimagiin komiteediin dergede yseg biçeg medekegyi komuniistnuudiigi suraka surguuli saja neegdeed, tus surguulida kamta 27 kyn suraza baina.

Ene surguuliigi erkilegçe P.Dagbiin gegçe jike sainaar kədəlmərilə baina. Keçeeliin syylde, suragçadtaigaa şine Konstituuciin tukai jarildaa kiine.

Suragçadani jike kəkiyy, bajartai keçeeldeə kandana.

G.ŻARBAIN.

Respyyblikiin tyryy kolkooznguudiin kuralda jiresen deligaad Bargazanii aimagiin oordento nəkər K. ŞOINZUUROVA.

Nikolai Galsanii.

UU JIKE BAJAR

(Poeemiin tasarkai)

III.

Kezee tere yjede:
Keseg kuriin elbegte,
Bajariin uuliin
Boldogkon baikada,
Uidkariin dalain
Ojoorgyi baikada,
Bajad nojodiin
Bardam baikada,
Buriaad aradiin
Buurai baikada;
Urta taşuurtai vojevooda,
Usan tulam nojodiin,
Kaanii miniister Kuropaatkii
Kara muukai bajadiin
Kaluun kabçaltiin ajuul dor
Kailan zobozo baikada;
Agşan zuuriin kugacaada
Altan delekein niuuraas
Arçagdan, mergyi bolkiin
Ajuumşag muukai zanalt
Tengeriin buudal şingiee
Nergin buuza baikada;—
Buriaad-Mongol aradiin
Buurai, sulakan abiaan
Ajaar tere doroos
Arai duuldan baigaa sen..
Kaira abaral guiza,
Kaan baabain kel doro
Takimaa nugalan ebedegle.
Tarkiaa dokin josolood,
Niurga seeree talkiduulan
Niolbosoo askan bucadag,—
Iime „kairada“ kyrteze
Ergin cukarin baigaa sen..
Gurban zuun zil soo
Guiza tulisan buriaadund
Aguu socialiis revoliuuciin
Arşaan, tujaada kyrteze
Erke celeegee olsoor
Ene kegzem jabaa jum!
Zakagyi ene zargaliigi
Zyydendeeç yzeke argagyi
Baisan buriaad azalçan
Bar kycee badaruulza,
Avtonoomito bolson bajariing
Arban gurbanda alkalan
Tyryy zergede kegzeze
Temecen çarmain jabaa jum.
Manlai paarti, Soveediin
Magtaal, uriaal kylieeze
Uuliin berged—Staalintai
Uulzakiin zoldo kyrtesen
Tyryy Buriaadiin erkimyyd
Manai Dulgar bagtalcaad,
Zyrke ilegee dosoluulan
Zyydelen, bajarlan mordobo:
Sibiiriin egsprees şinkineed
Somon şingieer zuraganna,
Bakatai, saikan vagoon sooni
Bajaraa kaliaan zoribo.
Temer bolod Staalin,
Tyynii bolşoviig neked,
Kaliinin Moolotov, Voroşiilov,
Kaganooviç, Ordzonikiidze bygedende
Buriaadiin mendiigi kyrigeze
Kolkooznig kolonkoi garaaraa
Barikiin jike kyselentei
Baigal dalaigaa engerbe.
Irkyy koto kyrçe
Iledkeed caaşaa mordobo.
Bolşoviig Leeninçe Raazumoviin
Zakiaa zaabariiini kyndelze,
Jerbaanov—udaridagça nekertee
Zolooduulan mordobo.
Zuuraa zamdaa Dulgarnai
Zugaalan, kekin jabana.
Duuça kegzemçe artiistnar
Duugaa tatan kegzemdene.
Zokioolço poeed Namsaraajev
Zokiool şylegee unşana.
Zaran dolootoi Sanzeejev
Zargaza, dakin teresendel
Zaluu colbon bolood
„Bislegiin duu“ duulana.
Iime zabkalan dorbioonii
Iraguu saikan abiaanda
Dura sedkelee duuraza
Dulgar sazaad, zyydelbe:
Ogtorgoin enderte samolioodoor debin jabasanaa
Ukaalig torgon paraşuudaar buuba debkeren,
Kreemliiin altan odon dallan tujaatana,
Ketiin zargalta baidaliigi zaaza tujaatana,
Staalin bagşiin mergen cecen zaabari
Taliin ergen dunduur urgan salbarna.
Torgon paraşuudani ajatai kekiyy kelbelzeed,
Togod şubuunii suudag orondo buuna:
Kyze altan colo gazar debiskertei,
Kyygiyyr buudaltai mengen usa goltoi,
Keke durdam ceceg nabça, nogootoi,
Kyiten boldoggyi, kododoo dulaan baidaltai—
Arbin uuzam cengyy cecerlig yrezeltei,
Amitan zon tende adali celeetei.
Azal kedelmeri çadal zergeeree kiine,
Amtata kooloo kereglel zergeeree abna.
Altan limbeer kegzem tatan duulaldana,
Ajalgata şyleg, zokiool bygede unşana,
Baraşagyi bajaskalan baidalda zargaza
Bagad kyyked gyilden, karaildan naadanad.
Ederee Dulgar byri zaluukan bolood
Eki kebyydiigi taalan baika yjedeni,
„Ydeşiin naran tongoin amaraa keleze,
„Yker malnuud meerelden şuugin jirene:
„Toskuur kenegyydee barin gyize garaad
„Tugalnuudaa kekyylen, ibelgen saaza ekilne“...
Ende Dulgar seriçbe.
Ineeldeze baiba toirozo,
Duuça, kegzemçe, artiistnar
Duugaa tatan kegzemdene,
Zokioolço poeed Namsaraajev
Zokiool, şylegee unşana,
Zaran dolootoi ebegeniini
Byri kekiyygeer duulana:
Zajan-zajaa zajaalza
Zaluu kooloi gargana.
Saikan zigtei zyydiigi
Sazalgandaa yzesendee
Gaikaza Dulgar suuba.
Gaikaltaiç juuma ygei daa:
Aliç talaarani yzebeltnai
Ariuun baidaliin temdeg daa.
Ilaltiin bajariin raaporta
Iigeze Moskvaadaa çiresen
Ekener kynii erkiigi
Edleze jabasan Dulgariin
Sedkeliini aguu bajariigi
Şylegeerç gargaza bolşogyi!

* * *

Moolotoviin nerete karguigaar
Munduu kurdan gyideleer
Sibiiriin poojezd „Egsprees“
Şinkinyyleed—saikankan.
Torgon şirşyy degeltei,
Tolotomo utasan engertei,
Turlaag kilen turuutai,
Tujaatama mengen zyydkeltei.
Bulta bajaraar çimegdesen
Buriaadmongoliin delegaaca:
Omog tedenii dundakana
Osoriin Dulgar kekiyytei...
Edener menee guiza.
Erize mereze oçoogyi,
Edener menee abaral,
Mergel kiize jabaagyi!
Edener menee oroniigoo
Kegzen jiresen tyykiigi
Aduusa, tariaa, kolkooziingoo,
Zavood, faabrika, traansportiingoo
Arbizan, debzen jireseniigi
Raaportalkaa jabaa jum!
Edener menee eesediingee
Ilalta teges azaliigi,
Elbeg delbeg baidaliigi,
Ildin kongor zargaliigi
Keereze ekiin kyselentei
Kyndete bagşadaa zorioo jum!

* * *

C. D.

CECEG SALBARBA

Kada uuliin oroigoor
Keke uniaar tataza,
Kamag amitan kekiyytei
Kabar bolsonii temdegtei.
Ulaan naranii tujaada
Öglee seriyyken tungalag
Öngiin cecegyyd salbarça
Yner sariuukan ankilna
Urdiin karankii yjede
Iime cengelig cagiigi
Ygeitei Daşiin Dulgar
Yker aduulza engergedeg sen.
Urbaan baabain aduuça
Olon geeçeni toogyi sen.
Ider nasaniigaa tengiigi
Iigeze Dulgar ydeşee jum.
Kebçe enderiin cengeligte
Keke borokon zysetei
Kekii şubuunii dongodko
Kekiyy geeçeni juuniikit
Kaluun nogookon talmai
Kamtiin maliigi kimaga
Kankinca duulan jabagça
Komsomool Dulgar geeçe da
Urdiin uidkar baidalaa
Sanan, sanan korosço
Udaarnig stakaanovça I
Ulam ulam gegeerne.
Kabariin menee saikand
Kamtiin kekiyyken byle
Kanaşagyi zargalan baida
Kataşagyi ceceg salbarb

ŞINE URISLAMZIIN ŞINE ZYIL

„Kojordoki taban ziliin derbedegeer ziliin urislamza“ dotor, 1936 on kyrter gardag urislamzanuudaas byri ender cengiin (500, 300, 200 tekerigyydiin) obligaacanuud gargag daba. Gol obligaacanuudani zuun tekerigiin zandaa yldeke baina. Zarim obligaaca bol keden olon noomirnuudtai baikadaa jamar janzaar şyyke jum tukai asuudalda manai urislamza barigçad jike sonirkodog baina.

Ede obligaacanuudiin şyyberinyydiin naadalga bol eneenees urda gargagdasan obligaa canuudiin şyyberi mete bykeli seerinyydeeree naadaka baina geze şine urislamziin zarçam ba zuramaar ilerkeilegdesen baina.

3000, 1000, 500 tekerigyydiin şyyberinyyd bol 150 tekerigyydiin şyyberinyydtei kam ta naadagdaka baina, gebel, şyysen seeriiin nege obligaaca ni ton jike şyyberiiigini şyyke ba ene seeriiin bişe obligaa canuudani 150-150 tekerigyydiigi şyyke baina şuu.

Žişeelkede: 500 tekerigiin obligaaca 5,345-daki seeri bol 6, 7, 8, 9, ba 10-daki noor nuudtai baiba gelei. Naada tiraazanuudiin negen soo seeriiin 9-deki noomer 100 kerig şyybe gelei, tiigebel, seeriiin bişe noomernuu № 1-dekiees ekileed № 8- kyrter ba № 10-aas 50 ky (seeri dotor 50 noomer bai noomer bykeneni 150-150 rigiin şyyberinyyd tudaka na. Eneegeer bolkodoo, 50 kerigiin nege noomeroni (J 1000 tekerig şyyze, busa ben noomernuudani (№ 6, ba 10) 150-150 tekerigyy şyyze, kamtadaa 1600 tek şyyke baina şuu.

Eneen meteer, 300 ba 20 kerigiin obligaacanuudiigi keilen olozo bolko baina.

200-200 tekerigyydiin berinyyd bol men bykeli rinyydeer şyygdeke baisa la, taban zuun tekerigiin gaacada nege jike ba de 150-150 tekerigiin şyyberi juu 200-200 tekerigiin t şyyberi, ali 150-150 tekeri diin taban şyyberinyyd g ta tudaza bolko kaina.

SMIRNOC

Kojordugaar tabanziliin (derbedeki) urislamziin obligaaciin d Sojuuzfoto

„KIM“ KOLK

Celmeg kaluun eder KIM kolkoozdo tekieerelge teleg jabaza baiba. Kolkoozniguud ilangajaa bajartai sergelen, cogtoi colbon jabana. Ene eder aimagiin tyryylegçe, kete menkedee gazar edleke ulasiin aagt eke geze baiba. Biçyyriin aimag dotor „KIM“ kolkoozdo tyryyçiin aagt egteke bolbo. Ene kolkoozniii tyryylegçe oordento neker Gombiin gedegiin kel ene egleenii gazarta kyrenegyi.

Ulasiin altan aagt egelgen bolbol ene kolkooz deere, kolkooziin baidaliin aguu jike ilaltiin gynzegii bajariin josolol bolbo. Kolkooziin ger bairanuud duusan çimegdesen, kolkoozniguud bolbol bygede sain ederiinkieer gojoson, eesediingee ynen şudarguu azalaar olo son çanga çadaltai ba bajaskalantai baidaliin erkiigi edleze jabasan omog bajartai jabana.

Eldeb janziin modod ba şugui burgaasaar kyreelegdesen, nogootoi ceberken talamai dee re sain ederlelgiin keregsel duusan tekieeregdesen baiba.

Ene talamai deere kolkooziin kojor maşiina, kolkoozniguudaa ba urisan ailçadaa udaa udaaguur zeeze acarna.

Kolkoozniguudiin ajataikan amarka ba sedkilee cengyylke uçar baidalnuud eneeken coorkoin talamai deere byrin baiba. Stoloovotoi, kuur zimbyyriin abiaa, tug kiuur, loozongonuudiigi delgesen, kaniin sonin tuskai gargaza kadasan; şadarani tuskai jike sambar deere kolkooziingoo ba erkim kolkoozniguudiingaa yiledberiin gyicedkel toonuudiigi todoor biçeze tabisan baina. Tyryyn zergede elgeetei loozon bolbol, kolkoozniguudiin çanga çadaltai sain baidal bii bolgozo egsen, araduudiin aguu jike udaridagça neker Staalinda zoriuulsan baina. Ene loozon dotor aguu jike Staalin bagşadaa, komuniis paartidaa, Soveed zasagtaa Buriaadmongoliin arad temen kizaarlaşagyi jike durataigaar ynen zyrkenees itegeze baisaniigi gerçelke çanar şingesen baika jum.

„KIM“ kolkooziin oordento tyryylegçe neker Gombiin gegçe kel bek toor dais saa koll

MARTAŞAGYI EDER

aad, ton todo iled kooziingoo urgaza saniigi todorkoi aruulba. Angiiin diin ali bolkoor iize baisan bolboç lam bekizeze, kol

kooziin baidal damzaggyi ilaza garsanii barimta bolbol „KIM“ kolkooziin ilalta deerees ton ile medegdeze baina „KIM“ kolkooz bolbol kel deere garza tyryy kolkooziin zergede orobo.

„Manai kolkooziin gol azakui bolbol mal azal. Kolkooziin maliin kamta 3578 tologoi. Ma lazaliigi kegzyylke ulasiin teseb 113 proceent dyyrgegdesen baika. Manai erkim kolkoozniguud Cerenii, Dorziin, Cerenii, Şoimpoliin ba busad kubiiingaa ezemdelgede 3-4 to legoi yyertei, bykii malani 20 25 tologoi bolzo baina.

Kabariin tarilgiigi erçemtei sainaar erkim çanartaigaar dyyrgeebdi. Tariaanii garca menee sain baina. Paar kakal ka tesebee 110 proceent dyyrgesen ba ebese cabçaka maşiina, tarmuur ba bişe keregselee duusan zasasan bainamdi. Caa şadaa ulam sainaar kedelke josotoibdi“.—geze neker Gombiin dyyrgebe.

Neker Gombiin kelesenii syyleer kolkooznig neked Şoisoron Cerenii, Jiodoor Glaadinov, Badma Cerenii, Cerenzid Cerenii, Bazariin ba busad yge keleze, kuuçan kara cagiin kaşalanta baidaliigi gaşuudaltai ygeer durasça, meneenii çanga çadaltai, cengelig kekiyy baidaliigi bajartai omogtoigoor durasan kelebe.

Biçyyriin aimagiin gyicedkeke komiteediin tyryylegçe neker Nooskin gegçe ulasiin aagt kolkoozdo ekedee, elbeg delbeg urgacajaa zişeete sainaar ugtan abka ba kolkooziingoo staalin ustaaviigi niagtaar barimtalza, sainaar bejelyylkiin tukai keden olon onco todorkoi zorilgonuudiigi kolkoozniguudiin emene tabiba.

Kete menkedee, 8549 gaa gazar edlekeer bekizyylsen altan biçegtei aagt abkadaa kol kooznigaud aikabtar jike bajarlaza, kolkooziin tyryylegçe Gombiin ba bykii kolkoozniguud bol ene bekilegdesen gazar deeree eesediingee ynen şudarguu zyrkenees oroldon azallaza, Staalin bagşiin zakisan 7-8 miliaard pyyd tariaanii telee şuud temeceze, aguu jike Staalin bagşiin kolkooziin tariaaçanda sanalaa tabidag onco ankaraliin açiigi kariuulkabdi,—geze BK(b) P-iin rajoonii komiteed ba aimagiin gyicedkeke komiteediigi naiduulba. Tereenii syyleer, respyyblikiingee oordento ketelberilegçed bolko neked Jerbaanov, Dorziijev. Markiizovnarta amar çalgiin telegraama jabuulka gesen duradkaliigi bajariin ovaacaar kolkoozniguud ugtan ababa.

Aagt egelgenii syyleer bajariin koololgo bolzo, tereenii udaa niitiin naadan, barildaan, urildaan, bai sur karbalgan, karailgan geke zérge zugaatai naadanuud bolbo.

Sain ederlelge bolbol seniiin 2-3 cag boltor yrgelzelze, zaluuçuudiin kekiyy doriuun duun duuldaza belei. Ene ederiigi martaşagyi eder boloo geldebe.

C. D.

ZURAG DEERE: Selengiin MTS-iin ekener zalüuçuudiin traagtoriin brigaadiin brigadiir tyryy kolkooz niguudiin respyyblikiin kuraliin delegaad Babaasanova

Teermiin kombinaad

Stakaanovtanii kedelmeriiin meetoduudiigi caaşadaa gynze giidken ergedkesenii yndese suuri deere Melikombinaad bol ijyyniiingee tesebiigi 110,4 pro. dyyrgebe. Gargasan produugt nuudiini çanar kangaltatai. Syydkiin azaliin byteeceni 169,7 bujuu tesebte daabaridaa 113 proc. bolno. Melizavood bol talkatatalgiin stakaanov tanii Kizaariin konfereenceer zokioogdoson stakaanovtanii azaliin byteeciin noormiigi (150 toonno) kuçan ylyybçelseer ja baina. Melizavoodiin tyryy brigaadanuud bol dooro zaagdasanii josoor tesebee dyyrgene, gebel: Maniykooviin brigaada 119,4 proc. Glaadeşeviin—106, 4. proc. ba Proozoroviin brigaada 101,7 proc. Usanii yjereer şaltagaalza elegtoro staanciin kyce egeegyi baisan deerees 122 kedelmeriiin cagiin azal gyi kajagdasaniigi karaada abalcabal, deere karuulagdasan tesebiin dyyrgelte bol gyiced kangaltatai geze toolo koor baina.

Kombinaadiin kedelmeride baigaa gol dutuu dundani juub gekede:

a) Tebiin Elegtro Staanciin elegtriin kyciigi tasaldaltai gaar eke jabadai;

(b Tariaa kataaka gazariin ba elivaatariin kedelmerinyydiin muu baisan deeree, mel zavoodiigi sain çanartai tariaa gaar tasaraltagyi kangaza baika jabadaliin ygei baisan uçarnuud.

Melikombinaad bol syylşiin keden saranuudiin torşo soo tesebiingee dyyrgelteer kozomdolfotoi jabasan aad, (tariaanii ygei baisan deerees), odoo tesebee ylyybçelen dyyrgeke şatadaa garça jabana.

Odoo Melikombinaadiin kedelmeriçed ba inzeneer teek nikiinkedelmeriçediin kolegtiiv bol caaşadaa azaliingaa byteeciigi jikedkeke, gargasan produugtiin çanariigi saizarqulka ba gurbadaki kvaartaliin torşo dotor ene ziliingee ekin kakasta dyyrgelte boloogyi azaliigi gyicyylke jabadaliigi kangaka gesen zorilgiigi eesediingee urida tababa.

KABYKAAJEV.

Urislamziin zorilgiigi oilgoob

Bi, bol şine urislamziigi zakika jabadaliin gyn udka çanartaigiini (cem oilgozo, gancaaraa 100 tekerigiin obligaaca zakibab.

BALDAANO

(Talkanii zavoodiin kec riçen emegtei)

Redaagtoriigiter orologço G. BEL

Kinoo „Erdem“

Ijyyliiin 1-ees

„Jyynosti Magsiima“

geze jike sonin kinoo garça baina.

Scaansanuud: I—2, II—4, III—6, IV—8, V—10

Kinoo „Progrees“

Ijyyliiin 8-aas

„Karagdakagyi kyn“

geze jike sonin kinoo garça balna.

Seaansanuud: I—4, II—6, III—8, IV—10 caasta.

Ijyyli 11-nii eder **ULASIIN CIIRK** Ijyyli nii

Orloov Toomnikovii | **4 Ş I Ž 4** amer Batyyt | **Şemoo** Delibaari

ba bişe noomernuud

Naadanii yzegdel ydeşiin 9 çaasaas ekilne. Kaassa 12 çaasaas neegdene.

Stakaanovçadta sez soo yrgelze orozo ba suuri abka medyylg CIIRK-de abna.

Direegce.

Номер выпускал Ж. ЖАМБУЕВ. Верстали: Д. БАЛДАНОВ. Ц. ЦЫДЫПОВ.

Тип. «Б.-Н. Правда» и «Умн». Уполномлавлит 628.